

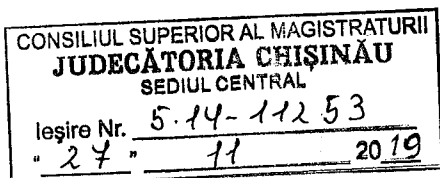
REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU

mun. Chișinău, str. Zelinski, 13
Republica Moldova
MD-2038, tel. (+373 22) 52 20 21,
tel./fax (+373 22) 52 20 21, e-mail:
jchisinau@justice.md,

mun. Chisinau, Zelinski 13 street,
Republic of Moldova
MD-2038, tel. (+373 22) 52 20 21,
tel./fax (+373 22) 52 20 21, e-mail:
jchisinau@justice.md

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

Judecătoria Chișinău (sediul Central) Vă expediază în adresa D-voastră sesizarea reprezentantului debitorului SA „Aroma” (în procedura planului), avocat Iosip Andrei, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 68 alin. (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, în cauza nr. 2i-107/2018 privind derularea procesului de insolvență față de debitorul SA „Aroma” (în procedura planului).

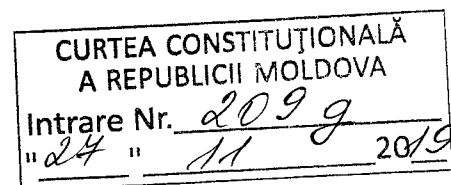
Anexe:

- Încheiere din 20 noiembrie 2019 (f.d.100 – 102, Volumul - 12);
- sesizarea reprezentantului debitorului SA „Aroma” (în procedura planului), avocat Iosip Andrei (f.d 89 – 95, Volumul 12) ;
- dosarul 2i-107/18 privind derularea procesului de insolvență față de SA „Aroma” (în procedura planului) – Volumul 11 pe 249 file și Volumul 12 pe 126 file.

Cu respect,

Judecătoria Chișinău (sediul Central)
Vicepreședinte

Vitalie STRATAN

80

CURȚII CONSTITUȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA

Str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE
A ARTICOLULUI 68 alin.10 din LEGEA INSOLVABILITĂȚII 149/2012
(contestația împotriva măsurilor luate de administrator/lichidator)

Prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit.a) și lit. g) din Constituție

23 septembrie 2019

I - AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume/Denumire IOSIP 2. Andrei

3. Funcția - AVOCAT

4. Adresa – mun. Chișinău, str. București 41 D
Corespondența: Căsuța Poștală 2348, MD-2012, Chișinău

5. Tel./Fax – 069 709 801
Email: office@iosip.md

6. Numele și prenumele reprezentantului.....

7. Ocupația reprezentantului.....

8. Adresa reprezentantului.....

9. Tel./Fax.....

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12. 1. Prezenta sesizare are ca obiect - solicitarea de verificare a corespunderii constituționalității a prevederilor art. 68 alin. 10 din Legea Insolvabilității 149/2012, dat fiind faptul că acesta contravine art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și a prevederilor art. 23 din Constituția Republicii Moldova.

2. Art. 68 alin. 10 din Legea Insolvabilității 149/2012 are următoarea redacție:

„Art. 68 alin. 10. Exercițarea de către administrator/lichidator a atribuțiilor”

(10) Reprezentantul debitorului, orice creditor pot face contestație împotriva măsurilor luate de administrator/lichidator. Instanța de insolvabilitate va soluționa contestația în termen de 10 zile de la înregistrare, cu citarea contestatorului, a administratorului/lichidatorului și a comitetului creditorilor, avînd dreptul să suspende, la cererea contestatorului, executarea măsurii contestate.

3. Sintagma „măsurilor luate de administrator/lichidator” denotă lipsa unei clarități, aceasta fiind lipsită de accesibilitate și previzibilitate. Or, lipsa menționării exhaustive a acțiunilor sau inacțiunilor administratorului/lichidatorului care constiuie „măsuri luate de administrator/lichidator” permite o interpretare extensivă a acesteia.

4. Este de menționat că norma de la art. 68 alin. 10 din Legea Insolvabilității 149/2012 nu statuează dacă atribuțiile administratorului/insolvabilității specificate la art. 68 alin. (2) – (5) constiuie acele măsuri ce pot fi contestate sau mai sunt și altele asemenea.

5. Nici la art. 2 din Legea Insolvabilității nu este specificată și explicată noțiunea de „măsuri luate de administrator/lichidator”.

III - CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13.

1. SA „Banca de Economii” s-a adresat în instanța de judecată cu contestație împotriva măsurilor luate de administratorul insolvenței SA „Aroma”, în procedura planului, conform prevederilor art. 68 alin. 10 din Legea Insolvenței 149/2012. În motivarea contestației s-a indicat că SA „Banca de Economii” a solicitat administratorului insolvenței să convoace adunarea creditorilor SA „Aroma” la care să fie introdusă pe ordinea de zi chestiunea privind *„modificarea cuantumului onorariului de succes al administratorului insolvenței SA „Aroma”, în procedura planului”*.

2. Menționează creditorul SA „Banca de Economii” că administratorul insolvenței SA „Aroma”, în procedura planului, a convocat adunarea creditorilor însă nu a inclus în buletinul de vot a adunării creditorilor chestiunea cu privire la *„modificarea cuantumului onorariului de succes al administratorului insolvenței SA „Aroma”, în procedura planului”*

3. Creditorul SA „Banca de Economii” consideră că, neinclusiunea de către administratorul insolvenței SA „Aroma” a chestiunii privind micșorarea onorariului de succes pe ordinea de zi a adunării creditorilor, constituie o măsură luată de acesta și urmează a fi constatată astfel.

4. Este de menționat că potrivit prevederilor art. 68 alin. 10 din Legea Insolvenței 149/2012, reprezentantul debitorului, orice creditor pot face contestație împotriva măsurilor luate de administrator/lichidator. Instanța de insolvență va soluționa contestația în termen de 10 zile de la înregistrare, cu citarea contestatorului, a administratorului/lichidatorului și a comitetului creditorilor, având dreptul să suspende, la cererea contestatorului, executarea măsurii contestate.

5. Pe de altă parte, la alin. (2) – (7) ale art. 68 din Legea Insolvenței 149/2012, legiuitorul indică drept atribuții ale administratorului insolvenței:

- ✓ acțiunile administratorului/lichidatorului care urmează a fi orientate spre păstrarea, majorarea și valorificarea cât mai eficientă a masei debitoare prin toate mijloacele legale disponibile, pentru executarea cât mai deplină a creanțelor creditorilor;
- ✓ ținerea de către administrator a registrului, șnurlui, sigilat de către instanța de insolvență, în care să fie consemnate operațiunile efectuate cu bunurile masei debitoare, coordonate cu creditorii, precum și operațiunile de recuperare a bunurilor debitorului;
- ✓ numirea și desemnarea de către administrator, cu acceptul comitetului creditorilor, a specialiștilor și remunerarea acestora;
- ✓ efectuarea în bază de concurs a cumpărării, remiterea în gestiune a bunurilor din masa debitoare, angajarea de specialiști și de experți, dacă adunarea creditorilor sau comitetul creditorilor nu stabilește altfel;

IV - EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14.

1. Prin prezenta sesizare, se solicită Curții Constituționale a Republicii Moldova verificarea corespunderii cerințelor Constituției a sintagmelor a dispozițiilor prevederilor art. 68 alin. (10) din Legea Insolvabilității 149/2012, or în opinia subsemnatului, acestea contravin art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și a prevederilor art.23 din Constituția Republicii Moldova.
2. Cu referire la lipsa de constituționalitate a prevederilor art. 68 alin. (10) din Legea Insolvabilității 149/2012 se impune a specifica faptul că această normă conferă unui cerc de participanți la procesul de insolvabilitate dreptul de a contesta măsurile luate de administratorul insolvabilității, însă în conținutul normei precizate nu este descris în mod clar care acțiuni sau inacțiuni ale administratorului insolvabilității pot fi considerate măsuri și contestate în ordinea art. 68 alin. 10 din Legea Insolvabilității 149/2012. O clarificare expresă a noțiunii de „măsură” lipsește și la art. 2 din Legea Insolvabilității.
3. Or, se arată la pct. 50 din din Hotărârea Curții Constituționale nr.19, pronunțată la 03.07.2018 că „dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle, prevăzut de articolul 23 din Constituție, implică adoptarea de către legislator a unor reguli procedurale clare, în care să se prescrie cu precizie condițiile și termenele în care justițiabilii își pot exercita drepturile. De asemenea, articolul 54 din Constituție cere ca restrângerile drepturilor să fie prevăzute de lege. Legea trebuie să respecte standardul calității.
4. În ceea ce privește întrunirea standardului calității, în aceeași hotărâre, Curtea Constituțională a stabilit că „pentru a corespunde celor trei criterii de calitate (accesibilitatea, previzibilitatea și claritatea), norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei într-o anumită situație, persoana poate pretinde în mod justificat că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o asemenea interpretare, norma care nu corespunde criteriilor clarității este contrară articolului 23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.”
5. În același timp, Curtea Constituțională indică la pct. 52 din hotărârea menționată supra: „conținutul actului normativ trebuie să-i permită persoanei interesate să prevadă în mod rezonabil conduita pe care trebuie să o adopte, claritatea și previzibilitatea fiind elemente *sine qua non* ale constituționalității unei norme.
6. Obligatorietatea respectării legilor implică o obligație pozitivă a legiuitorului, de a reglementa prin texte clare și precise, claritatea legii fiind apreciată în lumina experienței juridice normale, iar norma trebuie să fie previzibilă și accesibilă. Aceste cerințe calitative ale legii au fost reliefate de

cele mai multe ori în bogata jurisprudență a Curții Europene a Drepturilor Omului, fiind preluate și în actuala jurisprudență a Curții Constituționale a Republicii Moldova .

7. În ceea ce privește accesibilitatea legii, Curtea Europeană constată că, din punct de vedere formal, aceasta are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative de rang infraconstituțional și intrarea în vigoare a acestora. Însă, pentru a fi îndeplinită cerința de accesibilitate a legii, nu este suficient ca o lege să fie adusă la cunoștință publică, ci este necesar ca între actele normative care reglementează un anumit domeniu să existe atât o conexiune logică pentru a da posibilitatea destinatarilor acestora să determine conținutul domeniului reglementat, cât și o corespondență sub aspectul forței lor juridice. Nu este așadar admisă o reglementare dispartă a domeniului sau care să rezulte din coroborarea unor acte normative cu forță juridică diferită.
8. Obligativitatea respectării legilor implică și obligația pozitivă a legiuitorului de a formula textul normelor juridice clar, previzibil și accesibil. Previzibilitatea presupune că, legiuitorul urmează să reglementeze prin norme juridice care permit cetățeanului să aibă un control asupra conduitei sale și să prevadă, într-o măsură rezonabilă, în raport cu circumstanțele speței, consecințele ce ar putea surveni dintr-o acțiune sau inacțiune, chiar dacă trebuie să apeleze la consiliere de specialitate în materie.
9. Or, justițiabilul urmează să cunoască, plecând de la textul dispoziției pertinente, acțiunile și inacțiunile care atrag răspunderea, spectrul acțiunilor care pot fi contestate în instanța de judecată dar și consecințele ce pot să survină.

V - CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15. 1. Admiterea prezentei excepții de neconstituționalitate ridicată în dosarul civil nr. 12-2i-52755-06082018, aflat pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Central, judecător raportor dl. Vitalie GUȚAN.

2. Exercițarea controlului constituționalității a prevederilor art. 68 alin. (10) din Legea Insolvabilității 149/2012, în vederea corespunderii cu prevederile art. 23 din Constituția Republicii Moldova, sub aspect de întrunirea condițiilor de accesibilitatea, previzibilitatea și claritatea.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16. Nu sunt.

VII – LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE

17.

1. Copia contestației nr. 06-01/432/3071 din 17 decembrie 2018 înaintată de SA „Banca de Economii”;

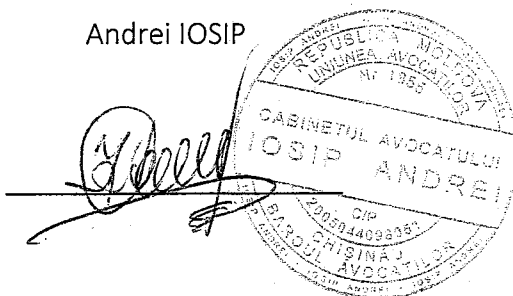
VIII – DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte

Locul: Chișinău

Data: 23 septembrie 2019

Andrei IOSIP

(semnătura)

ÎN CHEIERE

În numele Legii

20 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Central)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul

Guțan Vitalie

Grefier

Medvițchi Diana

examinând în sediul instanței, în ședință publică, contestația creditorului garantat SA "Banca de Economii" în proces de lichidare împotriva măsurilor luate de administratorul insolvenței SA "Aroma" în procedura planului, Timotin Veaceslav,

c o n s t a t ă :

La 01 aprilie 2013 a fost intentată procedura de insolvență în privința SA "Aroma", mun. Chișinău, str. Toma Ciorbă, 38, în calitate de administrator al insolvenței fiind numit ÎI "Timotin Veaceslav".

La 24 octombrie 2013, prin încheierea Curții de Apel Chișinău nr. 2c-396/12/13 a fost dispusă trecerea debitorului SA "Aroma" din procedura falimentului în procedura de restructurare, cu numirea în calitate de administrator al insolvenței, Timotin Veaceslav și acordarea termenului de 30 zile pentru prezentarea planului procedurii de restructurare.

La 12 mai 2014, Adunarea creditorilor a SA „Aroma” a acceptat planul procedurii de restructurare cu modificările ulterioare, iar la 21 mai 2014, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău nr. 2c-396/12 a fost aprobat procesul verbal al Adunării creditorilor din 12 mai 2014, și confirmat planul procedurii de restructurare.

La 20 aprilie 2017, administratorul insolvenței a convocat Adunarea creditorilor, cu următoarea ordine de zi: 1. Prelungirea duratei restructurării a debitorului SA „Aroma” în procedura planului. Ținând cont de faptul că, la Adunarea creditorilor din 20.04.2017 nu a fost întrunit cvorumul necesar, aceasta a fost declarată nedeliberativă, iar administratorul insolvenței a convocat Adunarea repetată a creditorilor pentru data de 04.05.2017.

Conform procesului-verbal nr. 4 din 04.05.2017, cu majoritatea voturilor Adunarea repetată a creditorilor a decis de a prelungi durata restructurării debitorului SA „Aroma”.

La 05.05.2017, administratorul insolvenței SA "Aroma" în procedura planului, Timotin Veaceslav, a înaintat instanței de insolvență procesul-verbal nr. 4 din 04.05.2017 a Adunării creditorilor și a solicitat emiterea încheierii de aprobare a hotărârii Adunării creditorilor privind prelungirea duratei restructurării debitorului pe un termen de 2 ani.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04 aprilie 2018, a fost aprobată hotărârea adunării creditorilor SA "Aroma" în procedura planului din 04.05.2017 privind prelungirea duratei restructurării debitorului pe un termen de 2 ani, fiind dispusă prelungirea duratei procedurii planului de restructurare aplicat față de debitorul SA "Aroma" pe un termen de doi ani de zile din momentul emiterii prezentei încheieri.

La 18.12.2018, creditorul garantat SA "Banca de Economii" în proces de lichidare a înaintat contestație împotriva măsurilor luate de administratorul insolvenței SA "Aroma" în procedura planului, Timotin Veaceslav, în temeiul art. 68 alin. (10) din Legea insolvenței.

În ședința de examinare a contestației creditorului garantat SA "Banca de Economii" în proces de lichidare împotriva măsurilor luate de administratorul insolvenței SA "Aroma" în procedura planului, Timotin Veaceslav, reprezentantul administratorului insolvenței, avocatul Iosip Andrei, în ordinea art. 12¹ Cod de procedură civilă, a înaintat

sesizare de ridicare a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 68 alin. (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, solicitând admiterea acestei sesizări.

Administratorul insolvenței SA "Aroma" în procedura planului, Timotin Veaceslav a susținut cererea dată, menționând că condițiile formale sunt întrunite și cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate urmează a fi expediată spre examinare la Curtea Constituțională.

Reprezentantul creditorului garantat SA "Banca de Economii" în proces de lichidare, Cojuhari Oleg a insistat asupra examinării în continuare a contestației împotriva măsurilor luate de administratorul insolvenței SA "Aroma" în procedura planului, Timotin Veaceslav.

Audiind participanții la proces și analizând solicitarea formulată de către reprezentantul administratorului insolvenței, avocatul Iosip Andrei privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată o admite, din considerentele ce urmează.

Potrivit prevederilor art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Reglementări similare se regăsesc și în art. 356 Cod de procedură civilă, potrivit cărora cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

Potrivit art. 12¹ Cod de procedură civilă, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție. Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și până la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărârii pronunțate se suspendă.

În acest context, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, a relevat următoarele: "82. [j]udecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. 83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82."

Din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că aceasta vizează următoarea normă:

art. 68 alin. (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 – *reprezentantul debitorului, orice creditor pot face contestație împotriva măsurilor luate de administrator/lichidator. Instanța de insolvență va soluționa contestația în termen de 10 zile de la înregistrare, cu citarea contestatorului, a administratorului/lichidatorului și a comitetului creditorilor, având dreptul să suspende, la cererea contestatorului, executarea măsurii contestate.*

Totodată, instanța constată că, reprezentantul administratorului insolvenței, avocatul Iosip Andrei consideră că, norma respectivă contravine art. 23 din Constituția Republicii Moldova.

În acest context, instanța menționează că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, instanța menționează că, normele vizate de către reprezentantul autorului sesizării constituie obiect al controlului de constituționalitate.

De asemenea, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către reprezentantul administratorului insolvenței, avocatul Iosip Andrei, iar normele vizate nu au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

Din aceste considerente, ținând cont că normele solicitate a fi supuse controlului de constituționalitate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei deduse judecării, având în vedere că judecătorul nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, instanța admite solicitarea reprezentantului administratorului insolvenței, avocatul Iosip Andrei și ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 68 alin. (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012.

În conformitate cu prevederile art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

d i s p u n e :

Se admite sesizarea reprezentantului administratorului insolvenței SA "Aroma" în procedura planului, Timotin Veaceslav, avocatul Iosip Andrei de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 68 alin. (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012.

Se suspendă examinarea contestației creditorului garantat SA "Banca de Economii" în proces de lichidare împotriva măsurilor luate de administratorul insolvenței SA "Aroma" în procedura planului, Timotin Veaceslav, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra sesizării.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, sesizarea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și materialele cauzei privind derularea procesului de insolvență față de debitorul SA "Aroma" în procedura planului, pentru a fi examinate conform competenței.

Încheierea nu poate fi atacată cu recurs.

Președintele ședinței,
judecătorul

/semnătura/

Guțan Vitalie

Copia corespunde originalului
Judecătorul

Guțan Vitalie